اَلْعَهْدُ

AHD

Lügatte bir şeyi korumak ve onun gerektirdiği bakım ve geliştirme şartlarına riayet etmek demektir. İki taraf arasındaki sözleşmelere de ahd (çoğ. uhûd) ve ahdleşme denir.

اَلْعُهُودُ

Kur'an-ı Kerim, ahdi insan hayatının bireysel ve toplumsal planlarda yaşatıcı ve erdirici unsurlarından biri olarak görür. Sadece insanlar arası ilişkiler ahd çerçevesinde oluşup gelişmiyor; insan-Allah arası ilişkilerin temelinde de ahd vardır. Ve ahde vefa göstermek hem insanlar arası ilişkilerin, hem de insan-Allah arası ilişkilerin temelidir. Bireyle birey, bireyle toplum ve nihayet insanla Allah arası diyalogun mutlu sonuçlar doğuracak biçimde kurulması ve sürdürülmesi ahde vefaya bağlıdır. Kur'an'ın bu noktada koyduğu ilke şudur:

"Ahde vefa gösterin." (17/34)

Ahde vefası olmayan, zalimdir. (2/124)

Kur'an, insanın insan olarak ürettiği değerlerin temelinde, özellikle insan haklarının temelinde, Allah-insan arası ahdleşmeyi görür. O halde Kur'an'a göre, insan hakları insanın insana bir lütfu değildir; yaradılışın ezelden insana bağışladığı bir varoluş hakkıdır. Kur'an bunu 'mîsak' olarak da anmaktadır, (bk. burada, Mîsak mad.) Bu yüzdendir ki, Kur'an, insandan sürekli olarak ahdi bozmamasını istemekte ve ahdi bozanların hüsrana uğrayacaklarını belirtmektedir. Yeryüzündeki bozgun ve kargaşanın sebebi de ahdin bozulmasıdır. (2/27)

Allah'ın bizimle ahdleşmesi, Râgıb el-Isfahânî'nin de belirttiği gibi, iki yolla olmaktadır. 1. Ahdleşme konusu olacak şeyi varlık yapımıza koyması şeklinde, **2.** Ahdleşme konusunu, vahiy ve peygamberler yoluyla bildirmesi şeklinde.

Esasen, iman da, bir ahdleşmedir. Bu ahdleşmeye sadakat, insanlar arası münasebetlerdeki ahdleşmelere sadakatle kendini gösterir. Hz. Peygamber şöyle diyor:

"Ahde vefası olmayanın imanı olamaz."

Ahiret →